# РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

19 март 2009 година *

По дело C-256/07

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Finanzgericht Дюселдорф (Германия) с акт от 16 май 2007 г., постъпил в Съда на 31 май 2007 г., в рамките на производство по дело

**Mitsui & Co. Deutschland GmbH**

срещу

**Hauptzollamt Düsseldorf**,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: г-н C. W. A. Timmermans, председател на състав, г-н K. Schiemann, г-н J. Makarczyk, г-н P. Kūris (докладчик) и г-жа C. Toader, съдии,

* Език на производството: немски.

генерален адвокат: г-н J. Mazák,
секретар: г-жа C. Strömholm, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 12 юни 2008 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Mitsui & Co. Deutschland GmbH, от адв. H. Nehm, Rechtsanwalt,

— за германското правителство, от г-н M. Lumma и г-жа C. Schulze-Bahr, в качеството на представители,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н S. Schønberg и г-н F. Hoffmeister, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 21 октомври 2008 г.,

постанови настоящото

**Решение**

1 Преюдициалното запитване се отнася от една страна до тълкуването на член 29, параграф 1 и параграф 3, буква а) от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58, наричан по-нататък „Митническия кодекс“), както и на член 145, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент № 2913/92 (ОВ L 253, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 7, стр. 3), изменен с Регламент (ЕО) № 444/2002 на Комисията от 11 март 2002 година (ОВ L 68, стр. 11; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 14, стр. 237, наричан по-нататък „Регламентът за прилагане“). От друга страна, запитването се отнася до валидността на член 145, параграфи 2 и 3 от Регламента за прилагане.

2 Запитването е отправено от Finanzgericht Düsseldorf в рамките на спор между Mitsui & Co. Deutschland GmbH (наричано по-нататък „Mitsui“) и Hauptzollamt Düsseldorf (Главно митническо бюро на Дюселдорф, наричано по-нататък „Hauptzollamt“) по повод искане за възстановяване на митнически сборове.

**Правна уредба**

*Общностна правна уредба*

3 По смисъла на член 29 от Митническия кодекс:

„1. Митническата стойност на внасяни стоки е договорната им стойност, а именно, платената действително или подлежаща на плащане цена на стоките при продажбата им за износ с местоназначение в митническата територия на Общността, коригирана, при необходимост, в съответствие с разпоредбите на членове 32 и 33, при условие че:

а) не съществуват ограничения относно правото на разпореждане или на ползване на стоките от купувача, различни от ограниченията, които:

— са наложени или изисквани по силата на закон или от публичните органи в Общността,

— засягат географската област, в която стоките могат да бъдат препродавани,

или

— не засягат значително стойността на стоките;

б) продажбата или цената не са подчинени на условия или съображения, чиято стойност по отношение на подлежащите на остойностяване стоки не може да бъде определена;

в) нито една част от прихода от всяка последваща препродажба, последващо отстъпване на правото на разпореждане или на ползване на стоките от купувача не се връща пряко или косвено на продавача, освен в случаите, когато е възможна подходяща корекция по силата на член 32

и

г) купувачът и продавачът не са свързани лица или когато са свързани лица — договорната стойност е приемлива за митнически цели съгласно параграф 2.

[…]

3. а) Действително платената цена или подлежащата на плащане цена е общата сума, която купувачът е платил или трябва да плати за внасяните стоки на продавача или в полза на продавача, като включва всички плащания, които са извършени или трябва да се извършат като условие за продажбата, от купувача на продавача или от купувача на трета страна за удовлетворяване на задължения на продавача. Плащането не е задължително да бъде във формата на превеждане на пари. То може да се извърши и чрез акредитив или други договоряеми инструменти и може да бъде пряко или косвено.

[…].“

4 Член 67 от Митническия кодекс предвижда:

„За дата за прилагане на разпоредбите на митническия режим, за който стоките са декларирани, се счита датата на приемането на декларацията от митническите органи, освен ако изрично не е предвидено друго.“

5 Член 236 от Митническия кодекс гласи:

„1. Възстановяване на вносните или износните сборове се извършва, когато се установи, че в момента на плащането размерът на сборовете не е бил дължим или размерът е бил взет под отчет в противоречие с член 220, параграф 2.

[…]

2. Възстановяването или опрощаването на вносни или износни сборове се разрешава след подаването на молба пред съответното митническо учреждение преди изтичането на срок от три години, считано от датата, на която длъжникът е бил уведомен за тези сборове.

Удължаване на този срок се допуска, когато заинтересуваното лице докаже, че е било възпрепятствано да подаде молбата си за целта в рамките на посочения срок поради непредвидими обстоятелства или непреодолима сила.

Когато митническите органи установят самостоятелно в този срок някое от обстоятелствата по параграф 1, първа и втора алинея, те пристъпват служебно към възстановяване или опрощаване.“

6 Съображения 5 и 6 от Регламент № 444/2002 гласят:

„(5) След пускането в свободно обращение на стоките цената, уговорена за тях между купувача и продавача, може в някои случаи да бъде променяна, за да намери отражение в нея дефектният характер на стоките.

(6) Следователно, действащата нормативна уредба трябва изрично да предвижда, че договорната стойност по смисъла на член 29 от [Митническия] [к]одекс[…] може да отразява това специално обстоятелство при наличието на подходящи защитни клаузи и определянето на разумни срокове.“

7 Регламент № 444/2002, който е в сила от 19 март 2002 г., въвежда нова редакция на член 145 от Регламента за прилагане.

8 Член 145, параграфи 2 и 3 от него гласят:

„2. След пускането на стоките в свободно обращение промяната на действително платената или подлежаща на плащане цена за стоките от продавача в полза на купувача може да бъде взета предвид с оглед определянето на тяхната митническа стойност по силата на член 29 от [Митническия] [к]одекс[…], когато бъде представено удовлетворително доказателство пред митническите власти:

а) че тези стоки са били дефектни в момента, съгласно член 67 от [Митническия] [к]одекс[…];

б) че продавачът е извършил промяната в приложение на договорно задължение за гаранция, предвидено в договора за продажба, сключен преди пускането в свободно обращение на въпросните стоки, и

в) че дефектното естество на въпросните стоки не е било вече взето предвид в свързания с тях договор за продажба.

3. Действително платената или подлежаща на плащане цена за стоките, изменена в съответствие с параграф 2, може да бъде взета предвид само при условие, че тази промяна е направена в срок от дванайсет месеца от датата на приемане на декларацията за пускане в свободно обращение на стоките.“

*Национална правна уредба*

9 Във втория том от Германския граждански кодекс (Bürgerliches Gesetzbuch, наричан по-нататък „BGB“) се съдържа уредба на правото в областта на облигационните отношения. Раздел VIII от него съдържа в дял I правилата относно договора за покупко-продажба.

10 При недостатъци на вещи член 437 от BGB предоставя на купувача следните права:

„Когато вещта страда от недостатък, ако са изпълнени условията, предвидени в следващите разпоредби и при липсата на разпоредба в обратен смисъл, купувачът може:

1. Да поиска последващо изпълнение съгласно член 439;

2. Да развали договора […] или да поиска намаляване на продажната цена съгласно член 441;

3. Да поиска изплащането на обезщетение за вреди […] или възстановяването на направените разходи […].“

11 Ако купувачът избере последващо изпълнение на договора, член 439, параграф 1 от BGB му предоставя следните права:

„Като последващо изпълнение купувачът може по свой избор да поиска отстраняването на недостатъка или доставянето на вещ, която няма недостатъци.“

12 Ако купувачът избере намаляване на продажната цена, член 441 от BGB гласи следното:

„1. Вместо разваляне на договора купувачът може да поиска намаляване на продажната цена чрез отправено до продавача изявление. […]

[…]

3. При намаляване, продажната цена трябва да бъде намалена в съотношението, в което би се намирала стойността на вещта към момента на сключване на договора, в случай че няма недостатъци, спрямо реалната стойност. Ако е необходимо, намаляването трябва да се установи чрез извършване на оценка.“

**Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси**

13 Според запитващата юрисдикция Mitsui внася от Япония нови превозни средства с марката „Subaru“, които се продават в Европейския съюз чрез разпространители. Продавачът производител предоставя тригодишна гаранция за тези превозни средства в случай на техническа неизправност или други дефекти. В рамките на тази гаранция продавачът производител възстановява на Mitsui направените от него разходи по отношение на трети лица в рамките на гаранционните мерки, и по-конкретно разходите, свързани с прилагането на тези мерки от разпространителите поради недостатък на стоката. В края на всеки месец Mitsui уведомява продавача производител за предоставените гаранционни услуги и през следващия месец получава кредитно известие.

14 На 13 юни 2003 г. Mitsui отправя искане за възстановяване на митническите сборове, свързани с гаранционните услуги за превозните средства, пуснати от него в свободно обращение през юли 2000 г.

15 С Решение от 27 май 2004 г. Hauptzollamt допуска възстановяване за Mitsui, размерът на което е изчислен въз основа на гаранционните услуги, фактурирани от него на продавача производител до февруари 2002 г. Искането за възстановяване по отношение на реализираните между март 2002 г. и юни 2003 г. гаранционни услуги обаче е отхвърлено.

16 В тази връзка Hauptzollamt посочва, че съгласно член 145, параграф 3 от Регламента за прилагане гаранционните разходи могат да бъдат признати за намаляващи митническата стойност само ако цената на внесените стоки е коригирана в срок от дванадесет месеца, считано от пускането на стоките в свободно обращение. Тази разпоредба трябвало да се прилага също и в случаите на митническо оформяне, извършено преди влизането в сила на Регламент № 444/2002 на 19 март 2002 г. За стоките, пуснати в свободно обращение през юли 2000 г., можело да бъдат взети предвид само корекциите на цените, направени до февруари 2002 г. включително.

17 Mitsui подава жалба по административен ред срещу това решение. То изтъква, че член 145 от Регламента за прилагане не се прилага по отношение на неговото искане за възстановяване, тъй като в случаите на гаранции не става дума за последваща промяна на цената по смисъла на тази разпоредба, а за определянето на размера на договорно задължение за гаранция. Освен това тази разпоредба, изменена с Регламент № 444/2002, не можела да се прилага за стоките, които са внесени и пуснати в свободно обращение преди 19 март 2002 г., т.е. преди датата на влизане в сила на Регламент № 444/2002. Всъщност общностното право съдържало забрана на принципа на прилагането на общностните актове с обратна сила, която забрана се прилагала по-конкретно за материалноправни разпоредби като член 145, параграфи 2 и 3 от Регламента за прилагане.

18 Предвид съмненията си относно тълкуването на член 29 от Митническия кодекс, както и относно тълкуването и валидността на член 145, параграфи 2 и 3 от Регламента за прилагане, Finanzgericht Düsseldorf решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Намаляват ли плащанията, извършени както в спорния случай, от продавача производител в полза на купувача в рамките на гаранционен договор, с които на купувача се възстановяват фактурираните от собствените му [разпространители] разходи за ремонт, митническата стойност по смисъла на член 29, параграф 1 и параграф 3, буква а) от [Митническия кодекс], която е декларирана въз основа на договорената между продавача производител и купувача цена?

2) Съставляват ли плащанията, извършени от продавача производител в полза на купувача с цел да му бъдат възстановени посочените в първия въпрос гаранционни разходи, промяна на договорната стойност по смисъла на член 145, параграф 2 от Регламента [за прилагане]?

3) При утвърдителен отговор на първия или втория въпрос, следва ли член 145, параграфи 2 и 3 от Регламента [за прилагане] да се прилага за операции по

внос, митническите декларации за които са приети преди влизането в сила на Регламент № 444/2002?

4) При утвърдителен отговор на третия въпрос, валиден ли е член 145, параграфи 2 и 3 от Регламента [за прилагане]?“

**По преюдициалните въпроси**

*По първия и втория въпрос*

19 С двата си първи въпроса, които следва да се разгледат съвместно, запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали член 29, параграф 1 и параграф 3, буква а) от Митническия кодекс и член 145, параграф 2 от Регламента за прилагане трябва да се тълкуват в смисъл, че когато недостатъците на стоките, разкрити след пускането в свободно обращение на тези стоки, за които обаче е доказано, че са съществували преди него, дават възможност за последващи възстановявания на продавача производител в полза на купувача по силата на договорно задължение за гаранция, като тези възстановявания съответстват на фактурираните от собствените разпространители на последния разходи за ремонт, такива възстановявания могат да доведат до намаляване на договорната стойност на посочените стоки и следователно на тяхната митническа стойност, която стойност е декларирана въз основа на първоначално договорената между продавача производител и купувача цена.

20 За да се отговори на тези въпроси, е необходимо да се напомни най-напред, че от постоянната практика на Съда следва, че общностната уредба относно митническото остойностяване цели да установи справедлива, еднообразна и обективна система, която изключва използването на субективно определени или фиктивни митнически стойности (Решение от 6 юни 1990 г. по дело Unifert, C-11/89, Recueil, стр. I-2275, точка 35 и Решение от 19 октомври 2000 г. по дело Sommer, C-15/99, Recueil, стр. I-8989, точка 25). Следователно митническата стойност трябва да отразява реалната икономическа стойност на дадена внесена

стока и да отчита всички елементи на стоката, които имат икономическа стойност (вж. Решение от 16 ноември 2006 г. по дело Compaq Computer International Corporation, C-306/04, Recueil, стр. I-10991, точка 30).

21 Както следва от заключенията на запитващата юрисдикция, японският продавач производител е продал на Mitsui нови превозни средства. В спора по главното производство декларираната митническа стойност на внесените стоки съответства на първоначално договорената между продавача производител, от една страна, и Mitsui, от друга страна. Тъй като е предоставил тригодишна гаранция в случай на техническа неизправност или други дефекти на продаваните нови превозни средства, продавачът производител трябва впоследствие да възстанови на Mitsui евентуално направените от него разходи по отношение на трети лица в рамките на посочената гаранция.

22 Ако след датата на вноса на превозно средство е явно, че към момента на вноса му то е имало недостатъци, реалната му икономическа стойност, както посочва генералният адвокат в точка 21 от своето заключение, е по-ниска от договорната стойност, декларирана към момента на пускането му в свободно обращение.

23 Член 29, параграфи 1 и 3 от Митническия кодекс обаче не уточнява при какви условия трябва да се третират последващите промени на договорната стойност, която е в основата на изчисляването на митническата стойност.

24 Все пак действително платената или подлежаща на плащане цена е параметър, който евентуално трябва да бъде предмет на корекции, когато тази операция е необходима, за да се избегне определянето на субективна или фиктивна митническа стойност (вж. в този смисъл Решение от 12 юни 1986 г. по дело Repenning, 183/85, Recueil, стр. 1873, точка 16).

25 Съдът вече е постановил по-конкретно, че следва да се приеме, че когато стоката, която трябва да бъде оценена и която не е била увредена при закупуването ѝ, е била повредена преди пускането ѝ в свободно обращение, действително платената или подлежаща на плащане цена следва да бъде намалена пропорцио-

нално на претърпяната вреда, когато се касае за непредвидимо намаляване на търговската стойност на стоката (вж. Решение по дело Repenning, посочено по-горе, точка 18 и Решение по дело Unifert, посочено по-горе, точка 35).

26 По същия начин в делото по главното производство следва да се приеме, че действително платената или подлежаща на плащане цена може да бъде предмет на намаляване, което е пропорционално на намаляването на търговската стойност на стоките, дължащо се на скрит недостатък, чието съществуване преди пускането им в свободно обращение е доказано и който е бил в основата на последващи възстановявания по силата на договорно задължение за гаранция и следователно може да доведе до последващо намаляване на митническата стойност на тези стоки.

27 Както следва от съдържанието на съображения 5 и 6 от Регламент № 444/2002, по този въпрос член 145, параграф 2 от Регламента за прилагане посочва по-конкретно вече указано от самия член 29 от Митническия кодекс разрешение. Посоченият член 145, параграф 2 определя условията, при които промяна от продавача в полза на купувача на действително платената цена за пуснатите в свободно обращение стоки може да бъде взета предвид с оглед определянето на тяхната митническа стойност. Тези кумулативни условия са три на брой. Те са изпълнени, когато може да се докаже дефектното естество на стоките към момента на приемане на декларацията от митническите власти, когато промяната на цената произтича от изпълнението на задължението за гаранция, предвидено от договора за покупко-продажба, сключен преди пускането на стоките в свободно обращение и когато дефектното естество на стоките не е било вече взето предвид в договора за покупко-продажба.

28 По същия начин плащанията, извършени от продавач в полза на купувач въз основа на гаранционен договор, по силата на който на този купувач се възстановяват фактурираните от собствените му купувачи разходи за ремонт, съставляват „промяна“ на действително платената или подлежаща на плащане цена„предвид това, че думите „промяна на цената“, съдържащи се в член 145 от Регламента за прилагане, обхващат различни положения, сред които намаляване на действително платената или подлежаща на плащане цена.

29 От това следва, че на първите два въпроса трябва да се отговори, че член 29, параграф 1 и параграф 3, буква а) от Митническия кодекс, както и член 145, параграф 2 от Регламента за прилагане следва да се тълкуват в смисъл, че когато недостатъците на стоките, разкрити след пускане в свободно обращение на тези стоки, за които обаче е доказано, че са съществували преди него, дават възможност за последващи възстановявания на продавача производител в полза на купувача по силата на договорно задължение за гаранция, като тези възстановявания съответстват на фактурираните от собствените му разпространители разходи за ремонт, такива възстановявания могат да доведат до намаляване на договорната стойност на посочените стоки и следователно на тяхната митническа стойност, която стойност е декларирана въз основа на първоначално договорената между продавача производител и купувача цена.

*По третия въпрос*

30 С третия си въпрос запитващата юрисдикция пита Съда дали член 145, параграфи 2 и 3 от Регламента за прилагане се прилага за операции по внос, митническите декларации за които са приети от митническите власти преди 19 март 2002 г., датата, на която Регламент № 444/2002, с който се изменя посоченият член 145, е влязъл в сила.

31 В това отношение следва да се напомни, че принципите на защита на оправданите правни очаквания и на правната сигурност са част от общностния правен ред. Ето защо те трябва да се зачитат от общностните институции (вж. по-специално Решение от 26 април 2005 г. по дело „Goed Wonen", C-376/02, Recueil, стр. I-3445, точка 32 и цитираната съдебна практика).

32 Ако в общия случай принципът на правната сигурност не допуска началото на времевия обхват на акт на Общността да се определя към момент отпреди публикуването му, по изключение това е възможно, когато го изисква цел от общ интерес и когато оправданите правни очаквания на заинтересуваните лица са надлежно зачетени (вж. по-специално Решение по дело „Goed Wonen", посочено по-горе, точка 33), както и доколкото от съдържанието, от целта и от структурата на съответните общностни правила ясно следва, че трябва да им бъде отредено

такова действие (вж. в този смисъл Решение от 9 март 2006 г. по дело Beemsterboer Coldstore Services, C-293/04, Recueil, стр. I-2263, точка 21 и цитираната съдебна практика).

33 Нито текстът на разпоредбите или на съображенията на Регламент № 444/2002, нито подготвителните документи по този акт обаче съдържат каквото и да е указание, че на член 145 от Регламента за прилагане трябва да бъде придадено такова обратно действие.

34 От доклада на Комитета по Митническия кодекс (раздел за митническата стойност), (обобщение на заключенията, постановени по време на заседанието от 26 октомври 2001 г.; TAXUD/906.2001, EN, стр. 3), напротив, следва, че тази „разпоредба […] не предвижда прилагане с обратна сила и че включването на такова не е предвидено, освен ако Комитетът не изрази изрично желание за това“. Случаят обаче не е бил такъв.

35 При всички положения, както следва от точки 31 и 32 от настоящото съдебно решение, действието, признато на разпоредба от общностното право, не трябва да застрашава основните принципи на Общността, и по-конкретно принципите на правната сигурност и на защита на оправданите правни очаквания.

36 Макар член 145 от Регламента за прилагане да е насочен към укрепване на правната сигурност, тъй като предвижда изрично отчитането на промяната на цената на стоките, когато те имат недостатъци към момента на вноса им, прилагането му, както в делото по главното производство, все пак би довело до това да се поставят под въпрос оправданите правни очаквания на германските икономически оператори, доколкото, както отбелязва генералният адвокат в точка 50 от своето заключение, германските митнически власти прилагат общия срок от три години, предвиден в член 236, параграф 2 от Митническия кодекс, в случай на направена след вноса промяна на договорната стойност на стоките поради дефектния им характер, с оглед определяне на тяхната митническа стойност.

37 Следователно трябва да се посочи, че член 145, параграфи 2 и 3 от Регламента за прилагане не се прилага за положения, възникнали преди 19 март 2002 г.

38 От горепосоченото следва, че на третия въпрос трябва да се отговори, че член 145, параграфи 2 и 3 от Регламента за прилагане не се прилага за операции по внос, митническите декларации за които са приети преди 19 март 2002 г.

*По четвъртия въпрос*

39 Предвид отговора на третия въпрос, не е необходимо да се отговаря на четвъртия въпрос.

**По съдебните разноски**

40 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

1) **Член 29, параграф 1 и параграф 3, буква а) от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността, както и член 145, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент № 2913/92, изменен с Регламент (ЕО) № 444/2002 на Комисията от 11 март 2002 година, трябва да се тълкуват в смисъл, че когато недостатъците на стоките, разкрити след пускането в свободно обращение на тези стоки, за които обаче е доказано, че са съществували преди него, дават възможност за последващи възстановявания на продавача производител в полза на купувача по силата на договорно задължение за гаранция, като тези възстановявания съответстват на фактурираните от собствените му разпространители разходи за ремонт, такива възстановявания могат да доведат до намаляване на договорната стойност на посочените стоки и следователно на тяхната митническа стойност, която стойност е декларирана въз основа на първоначално договорената между продавача производител и купувача цена.**

2) **Член 145, параграфи 2 и 3 от Регламент № 2454/93, изменен с Регламент № 444/2002, не се прилага за операции по внос, митническите декларации за които са приети преди 19 март 2002 г.**

Подписи